

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

11 – 100 Lidzbark Warmiński, ul. Akacyjowa 7

NIP 743-107-67-44

tel. (89) 767 80 49

fax (89) 767 80 50

e-mail: mopslw@mopslw.pl

www.mopslw.pl

INFORMACJA

z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lidzbarku Warmińskim za 2024 r.

A/ Spis treści informacji:

I. Informacje ogólne

I.1 Struktura

I.2 Główne podstawy prawne

I.3. Budżet

II. Charakterystyka poszczególnych działów

II.1. Dział finansowo-księgowy w MOPS.

II.2. Dział pomocy społecznej w MOPS, w tym:

II.2.1. Zespół pracy socjalnej,

II.2.2. Zespół usług,

II.2.3. Zespół administracji i wydawania decyzji.

II.3. Dział świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.

II.4. Klub Integracji Społecznej.

II.5. Noclegownia i ogrzewalnia.

II.6. Realizacja programów dodatkowych.

II.7. Dzienny Dom Pomocy.

B/ Treść informacji

I. Informacje ogólne

I.1 Struktura

Strukturę wewnętrzną Ośrodka stanowią: działy, sekcje jednostki organizacyjne i samodzielne stanowiska:

1. sekcje, działy i jednostki organizacyjne:

a) dział finansowo – księgowy,

b) dział pomocy społecznej, w tym:

- zespół pracy socjalnej

- zespół usług

- zespół administracji i wydawania decyzji

c) dział świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,

d) Dzienny Dom Pomocy (skrót DDP),

2. samodzielne stanowiska:

a) stanowisko ds. osobowych, samodzielny referent

- b) radca prawny
- c) informatyk,
- d) kierowca,
- e) konserwator.

I.2 Główne podstawy prawne

Tematyka niniejszej informacji wynika przede wszystkim z :

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

Ośrodek realizuje też inne zadania, które objęto niniejszą informacją, a wynikają one z następujących ustaw:

- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego;
- ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych;
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;
- ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym;
- ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego;
- ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku gazu;
- ustawa dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W sposób szczegółowy realizacja zadań, wynikających z poszczególnych ustaw będzie omówiona kolejno przy opisie pracy działów.

I.3. Budżet

1.3.1 Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wg kryterium podziału na świadczenia i utrzymanie:

O G Ó Ł E M: - 17 936 424,35 zł. (100 %)

w tym:

- świadczenia, zasiłki – 12 993 990,66 zł. (72,44%)
- utrzymanie działalności MOPS oraz noclegowni, ogrzewalni i mieszkania treningowego – 4 942 433,69 zł. (27,56%)

1.3.2 Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wg źródła pochodzenia środków finansowych

ZADANIA ZLECONE

Opis	Wykonanie 2023 r.	Wykonanie 2024 r.
Karta Dużej Rodziny	2 135,00	895,00
Usługi specjalistyczne	151 049,68	185 961,75
Bon energetyczny	0,00	377 584,47
Ośrodki pomocy społecznej (wynagrodzenie opiekunów prawnych)	19 600,00	21 700,00
Składka zdrowotna za podopiecznych	155 589,66	174 927,06
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	5 894 363,47	6 294 034,49
Pozostała działalność (zakup licencji- oprogramowanie POMOST))	0,00	8 624,00
Pozostała działalność (wydanie decyzji w/s świadczeń zdrowotnych)	421,40	377,40
Świadczenie wychowawcze (500+) (świadczenie realizowane do 31.05.2022 r.)	0,00	2 636,74
Dodatek osłonowy	0,00	300 902,89
R A Z E M :	6 223 159,21	7 367 643,80

ZADANIA WŁASNE/DOTACJA (dotacja do zadań własnych)

Opis	Wykonanie 2023 r.	Wykonanie 2024 r.
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	0,00	6 000,00
Składka zdrowotna za podopiecznych	57 736,65	76 933,86
Zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki okresowe)	473 643,00	383 601,29
Zasiłki stałe	658 779,70	891 697,76
Ośrodki pomocy społecznej (dofinansowanie do pracowników socjalnych)	387 325,00	560 729,93
Dopłata do Rodzinnych Domów Pomocy	14 692,79	4 643,23
Pomoc w zakresie dożywiania	475 000,00	496 300,00
Wspieranie rodziny	0,00	19 185,60
R A Z E M :	2 067 177,14	2 439 091,67

ZADANIA WŁASNE

Opis		

	Wykonanie 2023r.	Wykonanie 2024r.
Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	0,00	1 500,00
Placówki opiekuńczo- wychowawcze	49 105,74	81 916,65
Domy pomocy społecznej	1 172 866,50	1 326 040,47
Rodzinne Domy Pomocy	352 226,56	335 448,44
Ośrodki wsparcia (Dzienny Dom Pomocy)	617 208,02	698 358,99
Rodziny zastępcze	346 989,40	438 013,64
Wspieranie rodziny (asystent rodziny)	142 799,04	185 543,77
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	101 856,86	160 694,17
Zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki celowe, schronienie)	106 798,43	84 964,81
Dodatki mieszkaniowe	977 824,42	1 027 138,31
Ośrodki pomocy społecznej	1 909 361,09	2 492 691,31
Klub integracji społecznej	65 181,90	104 512,11
Bank Żywności	12 129,52	9 741,75
Dofinansowanie PUP do organizacji robót publicznych, dofinansowanie do szkoleń	12 670,10	2 400,00
Mieszkanie treningowe	3 074,19	2 758,50
Usługi opiekuńcze	754 460,81	666 994,77
Pomoc w zakresie dożywiania	233 700,00	233 700,00
Pozostała działalność – (noclegownia, od 2016 r. również ogrzewalnia)	108 338,28	116 156,46
Pozostała działalność-prace społecznie użyteczne	33 809,42	38 647,40
Pozostała działalność-TELEOPIEKA	9 918,72	17 320,00
R A Z E M :	7 010 319,00	8 024 541,55

Inne zadania realizowane przez MOPS w ramach budżetu:

- wypłata świadczeń ze środków FUNDUSZU PRZECIWDZIAŁANIA COVID -19 -53 266,94
- pomoc obywatelom Ukrainy w ramach Funduszu Pomocy - 51 880,39

	Wykonanie 2023	Wykonanie 2024
O G Ó Ł E M	15 441 998,46	17 936 424,35

W 2024 r. MOPS uzyskał i wydatkował dodatkowe środki, **poza klasyfikacją budżetową**:

1. program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – 233 051,94 zł.,
2. środki z FP na dodatki i refundację wynagrodzeń dla asystentów rodziny -38 382,31 zł.,
3. program „Opieka wytechnieniowa “– 63 730,76 zł.

II. Charakterystyka poszczególnych działów

II.2. Dział pomocy społecznej:

II.2.1. Zespół pracy socjalnej

Informacje ogólne

Podstawowe zadania określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w godnych warunkach. Pozwala także zapobiegać trudnym sytuacjom życiowym, wspierając ich przy usamodzielnieniu się oraz integracji ze środowiskiem.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy i odpowiadać celom i możliwościom pomocy społecznej. Świadczeniami z pomocy społecznej realizowanymi w ośrodku przez działy pomocy środowiskowej są:

1. świadczenia pieniężne (zasilek stały, zasilek okresowy, zasilek celowy i specjalny zasilek celowy, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd, wynagrodzenie kuratorom częściowo ubezwłasnowolnionych osób),
2. świadczenia niepieniężne (praca socjalna, składki na ubezpieczenie zdrowotne, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie).

W 2024 roku przyznano decyzją świadczenia 545 osobom. Z różnych form pomocy skorzystało 416 rodzin, w których żyje 707 osób.

Pomocy udzielono w postaci pracy socjalnej ogółem 416 rodzinom. Z wyłączonej pracy socjalnej skorzystało 48 rodzin i 98 osób członków z tych rodzin.

Z diagnozy MOPS wynika, że napływają rodziny z innych gmin, które zamieszkały na terenie działania naszego miasta i wymagają wsparcia bądź interwencji socjalnej. W większości są to rodziny wynajmujące stancję na terenie miasta i w świetle ustawy o pomocy społecznej mają prawo do korzystania z pomocy w miejscu zamieszkania nawet bez zameldowania. Swoje poprzednie miejsce zamieszkania opuściły przede wszystkim ze względu na konflikty rodzinne, możliwość uzyskania samodzielnego mieszkania, ze względu na rozpad małżeństwa, ale również tworzenie nowego związku.

Pomocy społecznej udziela się rodzinom i osobom z wielu przyczyn wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. W naszym ośrodku w 2024 roku udzielono wsparcia, gdzie w rodzinach występowały następujące przesłanki (w jednym środowisku może wystąpić kilka przesłanek):

- ubóstwo – 210 środowisk

- bezdomność – 15
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 38,
- bezrobocie – 173
- niepełnosprawność – 200
- długotrwała lub ciężka choroba – 288
- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 69, w tym rodziny niepełne -48 i rodziny wielodzietne - 18
- przemoc domowej–9
- alkoholizm – 63
- narkomania – 11
- trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 11
- sytuacja kryzysowa – 38

Pomoc finansowa i rzeczowa

1. Wynagrodzenie opiekunów prawnych – wynagrodzenia wypłacono 3 opiekunom prawnym w kwocie 21700,00 zł.

2. Realizacja rządowego programu " Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028

Wzorem lat poprzednich realizowany był rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Celem tego programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

W ramach programu udzielono świadczenia w naturze tj. opłacanie posiłków w szkołach i w Dziennym Domu Pomocy.

-dożywianie dzieci i młodzieży:

Dożywianiem objęto ogółem 130 osób. Opłacono ogółem 11653 obiadów dla 65 dzieci przedszkolnych oraz 65 uczniów do ukończenia szkoły ponadpodstawowej, na kwotę 144901,00 zł przyznanych decyzją administracyjną oraz 110 obiadów dla 5 dzieci, na kwotę 1416,00 zł przyznanych bez decyzji administracyjnej zgodnie z wytycznymi programu III.1.4. Uchwały Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024 - 2028 (M.P. z 2023 r. poz. 881).

W ramach programu w ubiegłym roku dożywianie prowadzone było w 18 placówkach zarówno w naszym mieście, jak i poza nim.

- dożywianie dorosłych: opłacono 3342 obiadów dla 22 osób korzystających z tej formy wsparcia w Dziennym Domu Pomocy, na kwotę 33420 zł.

3. Schronienie

W 2024 roku w Noclegowni przebywało 12 osób, które korzystały z podstawowych usług noclegowych oraz wsparcia, jakie oferowała placówka. Osoby te, borykające się z różnymi trudnościami życiowymi, miały zapewniony dostęp do ciepłego posiłku, odzieży oraz schronienia w bezpiecznym środowisku. Noclegownia pełniła rolę nie tylko miejsca tymczasowego pobytu, ale także punktu, w którym mieszkańcy mogli otrzymać pomoc w rozwiązaniu swoich problemów, takich jak uzyskanie informacji na temat pomocy społecznej, pomocy medycznej czy wsparcia psychologicznego. Wiele osób miało także możliwość skorzystania z porad dotyczących dalszego kierunku w życiu, aby podjąć kroki w stronę samodzielności i stabilizacji.

Z kolei w Ogrzewalni, która oferowała pomoc w chłodniejszych miesiącach roku, przebywało 19 osób. Ogrzewalnia stanowiła miejsce, gdzie osoby w trudnej sytuacji życiowej mogły schronić się przed niskimi temperaturami.

W Schronisku przebywały 3 osoby, za które Ośrodek pokrywał koszty pobytu. Wszyscy mieszkańcy schroniska, korzystający z całodobowej opieki, zawarli w porozumieniu z tutejszym Ośrodkiem kontrakty socjalne, które określały zasady współpracy z pracownikami socjalnymi. Umowy te miały na celu ułatwienie procesu wychodzenia z trudnej sytuacji życiowej, zapewniając wsparcie w przezwyciężaniu kryzysów i pomagając w odbudowie stabilności życiowej. Osoby te przebywały w Stowarzyszeniu MONAR – Schronisko dla Osób Bezdomnych Markot w Marwałdzie, które zapewniało im nie tylko schronienie, ale także kompleksową pomoc, umożliwiającą powrót do samodzielności i integracji ze społeczeństwem. Ponadto, w roku 2024 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku Warmińskim nawiązał współpracę z Brodnickim Centrum Caritas im. Biskupa Jana Chrapka. W ramach tej umowy miejscem świadczenia usług była placówka Schroniska dla Osób Bezdomnych w Chełmży, gdzie osoby borykające się z problemem bezdomności mogły korzystać z usług opiekuńczych. Schronisko to oferuje wsparcie w formie doraźnej pomocy, zapewniając nie tylko schronienie, ale także usługi opiekuńcze mające na celu poprawę jakości życia osób w trudnej sytuacji życiowej.

Koszt pobytu w Schronisku w roku 2024 za osoby przebywające w placówce wyniósł łącznie kwotę 38 325,00 zł.

4. Sprawienie pogrzebu

W 2024 r. nie zaszła potrzeba sprawienia pogrzebu.

5. Zasiłki okresowe

Z tej formy świadczeń skorzystało 177 rodzin. Wypłacono 996 świadczeń na kwotę 383601,29zł. Środki pochodziły z dotacji Wojewody.

6. Zasiłki stałe

Zasiłki stałe otrzymało 96 osób. Wypłacono 1024 świadczeń na kwotę 891796,76 zł z dotacji Wojewody.

7. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Oplacano składki z tytułu uprawnień do zasiłków stałych za 95 osób tj. 1008 świadczeń na kwotę 76933,86 zł z dotacji.

8. Wynagrodzenie kuratora

Ośrodek pomocy wypłaca wynagrodzenie kuratorowi osoby częściowo ubezwłasnowolnionej. Wynagrodzenie przyznawane jest przez sąd i pokrywa się je z dochodów własnych gminy. W roku 2024 takie wynagrodzenie wypłacano 3 kuratorom. Wydatek wyniósł 21100 zł.

9. Zasiłki celowe

Do tej grupy zadań należy wypłata zasiłków celowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Wsparcia w formie zasiłków celowych udzielono 95 osobom. Wypłacono 168 świadczeń na kwotę 46839,81 zł.

Natomiast z zasiłków celowych na zakup posiłków lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024 – 2028 skorzystało 480 osób na kwotę 550263,03 zł.

10. Wydawanie decyzji o prawie do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Ośrodek pomocy prowadzi postępowanie administracyjne w zakresie wydawania decyzji o prawie do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. osobom innym niż ubezpieczeni. W 2024 roku w tej sprawie wydano 19 decyzji: 18 przyznających, nie było żadnej odmowy, 1 wygaszenie decyzji, nie było umorzeń postępowania. Wydatek wyniósł 377,40 zł w całości pokrywany z budżetu Wojewody.

11. Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych

W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, gmina współfinansuje wydatki związane z tym zadaniem, na poziomie 10%, w drugim roku na poziomie 30%, w trzecim i następnym na poziomie 50%, za każde dziecko.

W 2024 roku opłacono:

- pobyt w rodzinach zastępczych za 52 dzieci, na łączną kwotę **438013,64 zł**
- pobyt w Placówce opiekuńczo- wychowawczej za 3 dzieci, na łączną kwotę **81916,65 zł**

Asystenci rodziny i pracownicy socjalni systematycznie biorą udział w spotkaniach zespołów oceniających sytuację dzieci przebywających w placówce opiekuńczo – wychowawczej „Mój Dom” w Ornece i rodzinach zastępczych. Spotkania organizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lidzbarku Warmińskim z siedzibą w Ornece. Mają na celu podjęcie wspólnych działań na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin. Ponadto rozpatrywana jest możliwość powrotu dzieci do rodzin biologicznych. Prowadzona jest również ścisła współpraca z Koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej oraz wychowawcami w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Asystenci rodzin

Asystenci rodzin w 2024r. pracowali łącznie z 43 rodzinami, w tym 16 rodzin zobowiązanych było do współpracy przez Sąd. Asystenci rodziny, w ramach swojej codziennej pracy, w 2024 r. zorganizowali 2 cykle warsztatów skierowanych do rodziców, zatytułowane „Moja rodzina, tu bije moje serce” oraz „Kochać, to wymagać i wychowywać”. Każdy z tych cykli był okazją do rozmowy o ważnych aspektach rodzicielstwa i relacji rodzinnych. Spotkania miały na celu wsparcie rodziców w budowaniu zdrowych i trwałych relacji rodzinnych oraz doskonaleniu umiejętności wychowawczych. Spotkania odbywały się w kameralnej atmosferze, sprzyjającej otwartej wymianie doświadczeń i zdobywaniu praktycznej wiedzy. Rodzice mieli okazję pogłębić swoje umiejętności wychowawcze, uczyć się, jak lepiej radzić sobie z codziennymi wyzwaniami budować silniejsze więzi rodzinne.

Pierwszy cykl warsztatów, zatytułowany „**Moja rodzina, tu bije moje serce**”, podejmował kluczowe tematy związane z rozwojem i emocjami dzieci. Uczestnicy mieli okazję dowiedzieć się więcej o zaburzeniach depresyjnych u dzieci i młodzieży, zachowaniach agresywnych oraz integracji sensorycznej. Warsztaty poruszały również kwestie skutecznego motywowania dzieci do nauki, budowania z nimi komunikacji oraz znaczenia pochwał wspierających rozwój dziecka. atmosferze.

Drugi cykl, zatytułowany „**Kochać, to wymagać i wychowywać**”, skupiał się na umiejętności pozytywnego wychowywania dzieci z wykorzystaniem dyscypliny opartej na szacunku i empatii. Podczas warsztatów rodzice uczyli się, jak radzić sobie z emocjami

dziecka i własnymi, jak wspierać rozwój odpowiedzialności u dzieci oraz jak tworzyć atmosferę sprzyjającą budowaniu bliskich relacji w rodzinie.

Każdy z cykli warsztatów kończył się spotkaniami, w których udział brali zarówno rodzice, jak i dzieci, co sprzyjało budowaniu wzajemnego zrozumienia, wzmocnieniu więzi rodzinnych oraz wspólnemu rozwijaniu umiejętności współpracy w atmosferze radości i wsparcia. W warsztatach łącznie wzięły udział 22 osoby, co świadczy o zainteresowaniu i zaangażowaniu rodziców w rozwijanie umiejętności wychowawczych oraz wzmocnienie relacji rodzinnych. Warsztaty odbywały się dwa razy w miesiącu.

Ponadto w 2024 r. przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej działała Grupa Samopomocowa, która miała na celu usamodzielnienie się rodziców oraz niesienie wzajemnego wsparcia w pokonywaniu trudności. Grupa Samopomocowa to także nabycie umiejętności nawiązywania nowych kontaktów, znajomości, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, rozwiązywania ewentualnych konfliktów oraz problemów życia codziennego. Uczestnicy ww. grupy uczą się także wspólnego i aktywnego spędzania czasu z dzieckiem. Zajęcia odbywały się dwa razy w miesiącu.

12. Praca socjalna

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest: z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej; ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny. Praca socjalna może być świadczona jako pomoc jednorazowa (np. udzielenie informacji, jednorazowa rozmowa z osobami, które oczekują wysłuchania lub pokierowania do specjalistów) oraz jako stała współpraca w celu polepszenia funkcjonowania osób i rodzin.

Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód na terenie całego miasta.

W 2024 roku pracą socjalną zostało objętych 74 rodziny, w tym 28 rodzin było objętych wyłącznie pracą socjalną. Zostało podpisanych 25 kontraktów socjalnych cz. A (na poprawę sytuacji życiowej).

Z bezpłatnej pomocy psychologicznej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lidzbarku Warmińskim skorzystało 38 osób. Natomiast udzielono łącznie 179 porad psychologicznych.

Podejmowano interwencję w środowiskach wobec rodzin dotkniętych przemocą domową.

W roku 2024w Gminie Miejskiej Lidzbark Warmiński prowadzono 71 procedur „Niebieskie Karty”, gdzie istniało podejrzenie stosowania przemocy domowej, w tym 32 procedury wszczęte w 2024r. oraz 6 procedur przekazanych do realizacji przez inny Zespół Interdyscyplinarny. W 2024r. wszczęto 6 procedur „Niebieskie Karty”, gdzie osobą bezpośrednio podejrzaną o doznawanie przemocy domowej była osoba niepełnoletnia.

Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

W 2024r. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej zorganizował 7 posiedzeń podczas których, m.in. integrował i koordynował działania podmiotów wchodzących w skład Grup Diagnostyczno-Pomocowych oraz monitorował procedury „Niebieskie Karty”.

Do prowadzenia wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w 2024r. Zespół Interdyscyplinarny powołał 38 Grup Diagnostyczno-Pomocowych w skład których wchodziłi przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Policji oraz szkół podstawowych z Lidzbarka

Warmińskiego i spoza Lidzbarka Warmińskiego, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorów sądowych, Zespołu Opieki Zdrowotnej.

Grupy Diagnostyczno-Pomocowe objęły pomocą i stosownymi działaniami 65 rodzin z Lidzbarka Warmińskiego, w tym 36 rodzin z 2024r. W celu dokonania diagnozy i realizacji swoich zadań Grupy Diagnostyczno-Pomocowe zorganizowały 284 posiedzeń.

Współczesna rodzina znajduje się pod naporem wielu czynników. Jak nigdy dotąd, obserwujemy negatywne czynniki, jak dezorganizacja i dezintegracja w rodzinach, rozchwianie i brak więzi emocjonalnych, akty przemocy wobec bliskich, małe zaangażowanie ojców w wychowanie dzieci, pozostawianie dzieci na wychowanie matkom i niełożenie na ich utrzymanie. Ciągłe wzrasta liczba nieformalnych związków, rodzin zrekonstruowanych, które są niejednokrotnie nietrwałe i negatywnie wpływają na bezpieczeństwo potomstwa. Zauważamy pogłębiający się negatywny stosunek do pracy zawodowej, nawet rodziców wychowujących dzieci z uwagi na niskie wynagrodzenia. Coraz więcej rodzin jest niecierpliwych, nastawia się jedynie na „branie” środków finansowych z pomocy społecznej. Wzrasta liczba rodzin migrujących, niewydolnych wychowawczo. Niestety, nie podejmują pracy, a stają się klientami pomocy społecznej. Obserwujemy również coraz więcej postaw agresywnych. Brak szacunku, arogancja wobec pracowników socjalnych, wymuszanie działań niezgodnych z prawem, żądania coraz większej pomocy materialnej staje się normą. Pracownik socjalny jest pierwszym ogniwem, który przyjmuje irytację, negatywne emocje. Zjawiska te powodują, że pracownicy socjalni odczuwają chroniczny stres. Działania na rzecz tej grupy podopiecznych wyczerpują pracownika socjalnego, a w rzeczywistości są niewidoczne, niedoceniane nawet przez samych klientów.

Namnażające się problemy w rodzinach spowodowały, że wiele osób znalazło się w sytuacji kryzysowej. Pracownicy socjalni starają się przywracać równowagę psychiczną. Pracownicy socjalni mając na uwadze dobro rodzin, kierują również osoby do innych podmiotów. W 2024r. skierowano matkę z małą córką do Ośrodka Interwencji Kryzysowej dla Kobiet i Ich Dzieci Ofiar Przemocy Domowej w rodzinie Caritas w Olsztynie.

Udzielano poradnictwa o możliwości uzyskania wsparcia m.in. w Olsztyńskim Stowarzyszeniu Pomocy Telefonicznej „Anonimowy Przyjaciel”, Centrum Pomocy Psychologicznej Poradni dla Dzieci i Młodzieży w Kętrzynie i wielu innych, gdzie zatrudniona jest kadra psychoterapeutów, psychologów.

Nie sposób wymienić szczegółowo wszystkich działań skierowanych do osób i rodzin potrzebujących. Poniżej zostaną wymienione działania jedynie najogólniejsze takie jak:

- edukacja pedagogiczna skierowana do rodzin, szczególnie wychowujących dzieci,
- poradnictwo i edukacja w zakresie uzależnień, współuzależnień, zjawiska przemocy w rodzinie, niepełnosprawności, bezrobocia, korzystania z innych systemów pomocy i wiele innych problemów społecznych,
- profilaktyka zdrowotna, udzielanie wsparcia w ciężkich chorobach w rodzinie, wsparcie w sytuacjach kryzysowych,
- eliminowanie skutków izolacji społecznej,
- niwelowanie negatywnych postaw wobec dzieci, swoich starszych rodziców, wobec wartości rodzinnych, wobec pracy zawodowej,
- edukacja w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego,
- pomoc w przygotowywaniu dokumentacji wymaganych przez instytucje, wniosków, odwołań itp.,
- przygotowywanie opinii na potrzeby Sądu,
- realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – procedura Niebieskiej Karty, udział w Grupach Diagnostyczno - Pomocowych i Zespole Interdyscyplinarnym,
- rozładowywanie konfliktów rodzinnych i prowadzenie rozmów mediacyjnych, wszelkie poradnictwo i przywracanie równowagi psychicznej,

- aktywizacja podopiecznych, doradztwo zawodowe, rekrutacja do projektów, w tym realizowanych przez Ośrodek Aktywizacji Zawodowej i Klub Wsparcia Rodziny,
- umożliwienie poradnictwa psychologicznego i prawnego,
- stała współpraca ze stowarzyszeniami, fundacjami, instytucjami niosącymi pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej m.in.: Warmińsko Mazurskie Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Prawnej Sapere Aude, Stowarzyszenie MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych Markot w Marwałdzie, Brodnickie Centrum Caritas im. bpa Jana Chrapka Caritas Diecezji Toruńskiej w Brodnicy – Schronisko dla Osób Bezdomnych z usługami opiekuńczymi, Caritas Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie, Policja, Prokuratura, Straż Miejska, Wydział Rodzinny i Nieletnich przy Sądzie Rejonowym, służba kuratorska zawodowa i społeczna, domy pomocy społecznej, świetlice terapeutyczne dla dzieci, szkoły i przedszkola, służba zdrowia (szczególnie lekarz psychiatra i pielęgniarki środowiskowe), Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zakłady opiekuńczo – lecznicze, Oddział Terapii Uzależnień od Alkoholu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nasz Dom” w Ornece, Chrześcijańska Służba Charytatywna, Bank Żywności w Olsztynie, Powiatowy Urząd Pracy w Lidzbarku Warmińskim, jednostki wojskowe, jednostki samorządu terytorialnego, administratorzy mieszkań, zakłady pracy i wiele innych podmiotów działających na polu pomocy społecznej na rzecz rodzin.

Współpraca z ww. podmiotami dopełnia pracę socjalną świadczoną przez Ośrodek.

13. Centrum Wolontariatu

Centrum Wolontariatu działające przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej podejmuje świadome i dobrowolne działania na rzecz mieszkańców. Do czynności wykonywanych przez wolontariusza pracującego z osobą starszą, z niepełnosprawnościami lub samotną należało m.in. dotrzymywanie jej towarzystwa poprzez odwiedziny, rozmowy, czytanie książek, prasy, wspólne wychodzenie na spacer, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, zrobieniu zakupów czy wyjściu do lekarza. W roku 2024 działania Ośrodka uzupełniało 7 wolontariuszy.

14. Działanie społeczne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku Warmińskim wraz z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizował konferencję **„Spojrzenie na profilaktykę agresji i przemocy w pracy z dziećmi i młodzieżą”**. Wydarzenie skierowane było do rodziców oraz do osób pracujących z rodziną, dziećmi i młodzieżą, czyli asystentów rodzin, pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów i psychologów, kuratorów rodzinnych. Konferencja odbywała się w ramach realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy oraz miejskiego programu profilaktyki. W konferencji wzięło udział około 80 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej włączył się do akcji „Szlachetna paczka” tj. ogólnopolskiego projektu pomocy ubogim i potrzebującym rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej. Pracownicy wytypowali 11 rodzin do objęcia wsparciem.

Ponadto MOPS we współpracy z Bankiem Żywności rozpowszechnił informację o możliwości skorzystania ze wspólnej Wigilii dla osób samotnych. Ze wsparcia skorzystało 20 osób.

15. Piknik rodzinny

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku Warmińskim wraz z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizował Piknik Rodzinny dla mieszkańców Lidzbarka Warmińskiego. Celem imprezy była integracja mieszkańców, wzmacnianie więzi

rodziny poprzez wspólne, rodzinne spędzanie czasu wolnego. Była to również okazja do wspólnego działania i włączania do wspólnej organizacji mieszkańców. Dzieci i dorośli angażowali się w organizację zabaw.

16. Klub dla Młodzieży

Klub prowadził oddziaływania skierowane do młodzieży, która chciałaby w sposób bezpieczny spędzić wolny czas, skorzystać ze wsparcia dorosłych, poznać nowych znajomych. Klub to miejsce integrujące młodzież. Klub zorganizował wyjazd do teatru, spotkania okolicznościowe, warsztaty z profilaktyki uzależnień, e-uzależnień oraz przemocy domowej i „hejtu”, warsztaty rozwijające umiejętności społeczne. Ponadto organizowane były spotkania z Seniorami, co stwarzało możliwość do łączenia pokoleń, poprzez wspólne pieczenie pierników, lepienie pierogów, rozmowy, wspólny czas.

17. Wsparcie obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

MOPS udzielił w 2024r. wsparcia w formie:

- pracy socjalnej – 12 rodzinom
- dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach – 9 osób

II.2.2. Zespół Usług

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze świadczone są osobom, które z powodu podeszłego wieku, przewlekłej choroby lub innych trudności życiowych wymagają wsparcia innych osób w codziennych czynnościach.

Usługa opiekuńcza szczególnie skierowana jest do osób samotnych, ale również do tych osób, których rodziny z różnych uzasadnionych powodów, nie są w stanie zapewnić pełnej opieki. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zakresie podstawowych potrzeb życiowych, takich jak higiena osobista, przygotowywanie posiłków, wsparcie emocjonalne oraz pomoc w poruszaniu się.

Decyzja o przyznaniu usług opiekuńczych jest podejmowana po przeprowadzeniu przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego miejscu zamieszkania osoby wymagającej pomocy. Wywiad pozwala na dokładne zrozumienie sytuacji życiowej, zdrowotnej oraz rodzinnej podopiecznego, a także na diagnozę jego indywidualnych potrzeb. Na podstawie uzyskanych informacji, ustalany jest indywidualny zakres usług opiekuńczych, który będzie świadczony na rzecz osoby wymagającej pomocy. Czynności wykonywane przez opiekunkę są dostosowane do stanu zdrowia osoby potrzebującej wsparcia, jej możliwości fizycznych, a także sytuacji rodzinnej i społecznej. W ten sposób zapewniane jest najbardziej odpowiednie i skuteczne wsparcie, odpowiadające rzeczywistym potrzebom podopiecznego.

W 2024 roku usługami opiekuńczymi objętych zostało 68 osób, które korzystały z pomocy dostosowanej do ich indywidualnych potrzeb. W sumie wykonano 17 511 świadczeń, co oznacza łączną liczbę godzin poświęconych na opiekę nad podopiecznymi. Każda godzina opieki była spędzona bezpośrednio przy osobach potrzebujących wsparcia, obejmując zarówno czynności związane z codzienną pomocą, jak i zapewnianiem wsparcia emocjonalnego i psychicznego.

Osoby, których dochód przekracza ustawowe kryterium kwalifikujące do usług opiekuńczych świadczonych bezpłatnie, zobowiązane są do ponoszenia odpłatności za te usługi. Wysokość odpłatności ustalana jest w sposób procentowy, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej, a jej

wartość zależy od wysokości dochodu osoby korzystającej z pomocy. Uchwała określa również przypadki, w których możliwe jest częściowe lub całkowite zwolnienie z odpłatności.

W obliczu starzejącego się społeczeństwa w naszym mieście, dostrzegamy rosnącą potrzebę rozwoju tego typu usług, które stają się niezbędne nie tylko na poziomie lokalnym, ale i ogólnokrajowym. Wraz z wiekiem, coraz więcej osób zmagają się z samotnością, przewlekłymi chorobami lub niepełnosprawnością, co wymaga szczególnej troski i wsparcia. W szczególności osoby starsze, borykające się z problemami zdrowotnymi, często nie są w stanie samodzielnie funkcjonować, co stawia przed nami wyzwania związane z organizowaniem opieki dostosowanej do ich potrzeb.

Ważnym elementem w tym zakresie jest koncepcja deinsytucjonalizacji, która kładzie nacisk na to, aby osoby starsze lub chore mogły jak najdłużej pozostać w swoim naturalnym środowisku rodzinnym. Tego rodzaju podejście nie tylko sprzyja lepszemu samopoczuciu i poczuciu bezpieczeństwa, ale także pozwala na zachowanie więzi społecznych i unikanie izolacji osób starszych.

Dlatego też, w odpowiedzi na rosnącą liczbę osób potrzebujących wsparcia, konieczne jest rozszerzenie dostępnych usług opiekuńczych i społecznych, które umożliwią seniorom oraz osobom z długotrwałymi problemami zdrowotnymi godne życie w znanym i bezpiecznym otoczeniu. Zwiększenie dostępności tego rodzaju wsparcia to nie tylko krok w stronę poprawy jakości życia, ale również realizacja odpowiedzialnej polityki społecznej, która umożliwi mieszkańcom naszego miasta pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznym.

W 2024 roku realizowane były specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są starannie dostosowane do specyficznych potrzeb osób zmagających się z różnorodnymi schorzeniami psychicznymi lub niepełnosprawnościami, a ich zakres obejmuje wsparcie zarówno w codziennym funkcjonowaniu, jak i w radzeniu sobie z wyzwaniami wynikającymi z ich stanu zdrowia. Usługi te świadczone są przez wykwalifikowane osoby, posiadające odpowiednie, specjalistyczne przygotowanie, które gwarantuje profesjonalne wsparcie.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze stanowią zadanie zlecone, co oznacza, że ich realizacja odbywa się w ramach określonych przepisów i finansowania z odpowiednich funduszy publicznych.

W 2024 r. tą formą pomocy objętych zostało 19 środowisk i wykonano 3438 świadczeń, na kwotę 185 961,75 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku Warmińskim w 2024 roku realizował Programy rządowe: „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” oraz „Opieka wytchnieniowa – pobyt dzienny i całonocowy”, które miały na celu wsparcie osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów, przeciwdziałając ich wykluczeniu społecznemu i poprawiając jakość życia.

Program „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024” skierowany do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Celem programu było zapewnienie wsparcia w codziennych czynnościach, umożliwiając uczestnikom pełniejsze funkcjonowanie w społeczeństwie. Asystenci towarzyszyli podopiecznym w takich aktywnościach jak wyjścia na zakupy, spacer, wizyty w urzędach, miejscach kultury religijnej, czy placówkach kultury. Dzięki tej inicjatywie osoby z niepełnosprawnością mogły poczuć się bardziej samodzielne, zintegrowane ze społecznością, a także w pełni

uczestniczyć w życiu publicznym, co miało na celu nie tylko poprawę ich codziennego funkcjonowania, ale także eliminowanie barier w dostępie do różnych sfer życia.

Z kolei Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 – pobyt dzienny i całodobowy stanowił wsparcie dla opiekunów osób z niepełnosprawnością, dając im możliwość odpoczynku i czasowego oderwania się od codziennych obowiązków związanych z opieką. Z programu „Opieka wytchnieniowa – pobyt dzienny” skorzystało 4 opiekunów osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Dzięki programowi opiekunowie mieli zapewnioną pomoc w codziennych obowiązkach związanych z opieką nad bliskimi lub czasowe zastępstwo, co miało na celu złagodzenie ich obciążenia. Tego rodzaju wsparcie pozwalało opiekunom na odpoczynek i odzyskanie sił.

Natomiast z programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 –z pobytu całodobowego skorzystało 2 opiekunów osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, którzy przez 12 dni mieli możliwość odpoczynku, gdyż ich podopieczni przebywali w Rodzinnym Domu Pomocy „Dolina Symsarny” w Lidzbarku Warmińskim w Domu Opieki „Magnolia” w Łaniewie. Pobyt w tym ośrodku zapewniał pełną opiekę, a opiekunowie mogli w tym czasie zająć się własnymi potrzebami i obowiązkami, bez obawy o stan zdrowia swoich bliskich. Programy te miały kluczowe znaczenie w poprawie jakości życia zarówno osób niepełnosprawnych, jak i ich opiekunów, pozwalając im na regenerację, co w efekcie pozytywnie wpływało na całokształt funkcjonowania rodzin.

Realizacja tych programów przyczyniła się do zwiększenia samodzielności i aktywności osób niepełnosprawnych, a także do poprawy jakości życia ich opiekunów, którzy często dźwigają codzienne, ogromne wyzwania związane z opieką. Ośrodek, poprzez te inicjatywy, znacząco wspierał integrację osób niepełnosprawnych oraz wspomagał ich w procesie usamodzielniania się.

Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej i Rodzinnych Domów Pomocy

Kierowanie podopiecznych do domów pomocy społecznej i rodzinnych domów pomocy jest zadaniem własnym gminy.

Przepisy przewidują, że: mieszkańcy DPS/RDP można potrącić nie więcej jak 70% z jego dochodu, w następnej kolejności, w zależności od sytuacji (warunki określa ustawa o pomocy społecznej) opłatę ponosi: małżonek, zstępni przed wstępnymi, różnicę pomiędzy całkowitym miesięcznym kosztem utrzymania mieszkańca, jego odpłatnością a opłatami wnoszonymi przez osoby zobowiązane dopłaca gmina właściwa, z której osoba została skierowana do DPS/RDP, bądź gmina właściwa miejsca zamieszkania opiekuna prawnego osoby kierowanej.

Rodziny Dom Pomocy stanowi formę usług opiekuńczych i bytowych świadczonych całodobowo przez osobę fizyczną lub podmiot uprawniony dla nie mniej niż trzech i nie więcej niż ośmiu zamieszkujących wspólnie osób wymagających z powodu wieku lub niepełnosprawności wsparcia w tej formie. Forma usług opiekuńczych w postaci rodzinnego domu pomocy jest ogniwem pośrednim w systemie pomocy społecznej pomiędzy usługami opiekuńczymi świadczonymi w miejscu zamieszkania a całodobową placówką specjalistycznego wsparcia, jaką jest dom pomocy społecznej.

W ramach programu rozwoju rodzinnych domów pomocy Gmina ubiegała się o dofinansowanie kosztów ponoszonych przez gminy w związku z kierowaniem osób do tych placówek (koszty pobytu osób w placówkach), do 30% kosztów ponoszonych przez gminy za

pobyt osób kierowanych do rodzinnych domów pomocy przed rokiem 2022 oraz do 50% kosztów ponoszonych przez gminy w przypadku osób skierowanych decyzją administracyjną do rodzinnego domu pomocy w po roku 2022 r.

W roku 2024 całkowity miesięczny koszt utrzymania osoby skierowanej do RDP wynosił od 4 250,00 zł do 4 700,00 zł.

Miesięczny koszty pobytu mieszkańców naszego miasta przebywających w DPS w roku 2024 r. wahał się od 5 465,00 zł do 8 204,74 zł (średnio 6 835,00 zł).

W 2024 r. w placówkach zapewniających całodobową opiekę przebywało 35 osób (1 osoba z RDP została przeniesiona do innej placówki, 2 osoby przebywające w domu pomocy społecznej zmarły, 1 osoba sama zrezygnowała i powróciła do domu). Na skierowanie oczekują 3 osoby, w tym 1 z postanowieniem Sądu, bez zgody zainteresowanego.

Kwota dopłaty gminy do DPS w 2024 r. - wyniosła 1 326 040,47 zł.

Kwota dopłaty gminy do RDP w 2024 r. – wyniosła 335 488,44 zł.

Mając na uwadze proces deinstytucjonalizacji pracownicy Ośrodka podejmują wszelkie starania, aby organizować opiekę w środowisku naturalnym podopiecznych jak najdłużej. Celem jest zapewnienie im jak najbardziej samodzielnego życia w znanych i bezpiecznych warunkach. W tym celu przyznawane są usługi opiekuńcze, dostarczane są posiłki w formie obiadów, a także organizowane wsparcie w postaci wolontariatu. Ośrodek kieruje osoby do placówek, takich jak Środowiskowe Domy Samopomocy, Dzienny Dom Pomocy, a także zapewnia wsparcie w ramach programów takich jak: Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością oraz Opieka Wytchnieniowa, która wspiera opiekunów osób z niepełnosprawnościami w stopniu znacznym. Niekiedy usługi opiekuńcze świadczone w dotychczasowy sposób stają się niewystarczające, związane to jest często wtedy, gdy stan zdrowia podopiecznych ulega pogorszeniu, a ich potrzeby przerastają możliwości opieki środowiskowej. W takich sytuacjach konieczne jest przejście na usługi opieki całodobowej, która zapewni pełne wsparcie przez całą dobę. Zdarza się również, że stan zdrowia osoby objętej opieką pogarsza się w sposób znaczący w krótkim czasie, co uniemożliwia dalsze świadczenie usług w dotychczasowym trybie. W takich przypadkach może wystąpić sytuacja, w której osoba nie wyraża zgody na skierowanie do domu pomocy społecznej (DPS), jednak jej dalsze pozostawanie w dotychczasowym środowisku stanowiłoby poważne zagrożenie dla jej zdrowia, a nawet życia. W takich sytuacjach Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zobowiązany jest podjąć kroki prawne i wystąpić do Sądu Rodzinnego z wnioskiem o umieszczenie osoby w DPS bez jej zgody, jeśli istnieje realne zagrożenie jej bezpieczeństwa.

Kierowanie osób do domów pomocy społecznej jest procesem bardzo kosztownym i wiąże się z wieloma trudnościami, zarówno organizacyjnymi, jak i finansowymi. Jednak, potrzeby osób wymagających opieki są traktowane priorytetowo i zaspokajane w niezbędnym zakresie, aby zapewnić im odpowiednią pomoc i ochronę zdrowia w miarę możliwości. Każdy przypadek jest indywidualnie rozpatrywany, a decyzje o dalszym wsparciu podejmowane są w oparciu o stan zdrowia i sytuację życiową podopiecznych.

II.2.3. Zespół administracji i wydawania decyzji

Dodatki mieszkaniowe realizowane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych oraz rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzenia

wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu, Uchwały Nr XVIII/120/04 Rady Miejskiej w Lidzbarku Warmińskim z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie ustalenia wskaźników procentowych dotyczących wysokości wydatków mieszkaniowych, na podstawie których ustala się kwoty dodatków mieszkaniowych (Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 69 z dnia 19 maja 2004 r.).

Dodatki mieszkaniowe nie są świadczeniem o charakterze uznaniowym, lecz otrzymują je osoby spełniające warunki określone w powyższych aktach prawnych.

W celu otrzymania dodatku mieszkaniowego **trzeba spełniać trzy warunki.**

- posiadać tytuł prawny do lokalu.
- dochód na członka gospodarstwa domowego nie przekracza pułapu określonego w ustawie,
- powierzchnia lokalu nie jest większa niż określona w ustawie.

Składając wniosek o dodatek mieszkaniowy, trzeba wszystkie te kryteria udokumentować.

✓ **Kryterium tytułu prawnego do lokalu**

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom albo podnajemcom lokali mieszkalnych, zamieszkującym w tych lokalach;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach, stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, jednakże oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

✓ **Kryterium metrażowe**

Kryterium metrażowe uzależnione jest od liczby osób zamieszkujących w lokalu mieszkalnym. Maksymalne wartości powierzchni normatywnej dla zamieszkiwanych lokali w zależności od liczby osób zamieszkujących w tych lokalach przedstawia poniższa tabela.

Liczba osób w lokalu	Powierzchnia normatywna	Powierzchnia normatywna zwiększona o 30 proc.
1 osoba	35 m ²	45,5 m ²
2 osoby	40 m ²	52,0 m ²
3 osoby	45 m ²	58,5 m ²
4 osoby	55 m ²	71,5 m ²
5 osób	65 m ²	84,5 m ²
6 osób	70 m ²	91,0 m ²

W przypadku zamieszkiwania w lokalu większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o **5 m²** .

Normatywną powierzchnię powiększa się o **15 m²**, jeżeli w lokalu zamieszkuje osoba z niepełnosprawnością poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba z niepełnosprawnością, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Normatywną powierzchnię powiększa się niezależnie od liczby członków gospodarstwa domowego. Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż 30% lub **50%** pod warunkiem, że udział pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza **60%**.

✓ **Kryterium dochodowe:**

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód w przeliczeniu na członka gospodarstwa domowego, w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku, nie przekroczył w gospodarstwie:

- 1) jednoosobowym – 40%, - **2862,19 zł**
- 2) wieloosobowym – 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku – **2146,64 zł**

Obecnie jest to kwota **7155,48 zł**. Jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego jest wyższy od określonego, a kwota nadwyżki nie przekracza wysokości dodatku mieszkaniowego, należny dodatek mieszkaniowy obniża się o tę kwotę.

UWAGA – kryterium dochodowe jest ruchome i zmienia się w lutym każdego roku na podstawie obwieszczenia GUS.

W ramach realizacji dodatków mieszkaniowych podejmowane są następujące czynności:

- przyjmowanie i ewidencja złożonych wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego wraz deklaracją o wysokości dochodów;
- wydawanie decyzji przyznających, odmownych, zawieszających i odwieszających;
- sporządzanie miesięcznych list wypłat dla poszczególnych zarządców i złożenie zapotrzebowania na ich realizację;
- sporządzanie wymaganych sprawozdań.

W 2024 roku o przyznanie dodatku mieszkaniowego wpłynęło 677 wniosków, z czego 646 zostało rozpatrzonych decyzją przyznającą. W 10 przypadkach nie doszło do wydania decyzji z uwagi na rezygnację stron.

W 20 przypadkach odmówiono przyznania wnioskowanego świadczenia z uwagi na:

- a) Przekroczenie powierzchni użytkowej – 1 wniosek,
- b) Dodatek mniejszy od minimalnego – 10 wniosków,
- c) Wydatki na mieszkanie nie przekraczają kwoty, jaka powinna być pokrywana przez wnioskodawcę – 5 wniosków,
- d) Przekroczone kryterium dochodowe – 4 wnioski.

Mieszkańcom miasta wypłaconych zostało ogółem 3999 dodatków mieszkaniowych, przy czym średni dodatek mieszkaniowy wyniósł ~256,85 zł.

W 2024 r. nie wpłynęło żadne odwołanie od wydanych decyzji administracyjnych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Olsztynie. Przeprowadzono jeden wywiad środowiskowy, ponieważ wniosek i deklaracja wzbudziły wątpliwości, co do sytuacji faktycznej, a deklarowanego dochodu i osób zamieszkujących. Większość wnioskodawców ubiegających się o dopłatę do czynszu to rodziny, które korzystają z pomocy miejskiego ośrodka w formie zasiłków celowych, okresowych i zasiłków stałych, osoby bezrobotne oraz emeryci i renciści.

Przyznana decyzją dopłata do czynszu zobowiązuje wnioskodawców do opłacania bieżących należności czynszowych za mieszkanie. W przypadku wystąpienia zaległości, administrator informuje o występujących zaległościach. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego dodatek mieszkaniowy może ulec zawieszeniu do czasu uregulowania należności.

Dodatki mieszkaniowe z podziałem na administratorów za 2024 rok:

Wyszczególnienie		Liczba wypłaconych dodatków	Kwota wypłaconych dodatków
Ogółem:		3999	1 027 138,31zł
W tym zasoby:	Gminne	1749	478106,70zł
	Spółdzielcze	1126	287679,73 zł
	Wspólnoty mieszkaniowe	867	203036,35zł
	Mieszkania prywatne	54	10387,84zł
	WTBS	146	31786,24 zł
	Inne	57	16141,45zł

Od 1 stycznia 2014 roku realizowany jest zryczałtowany dodatek energetyczny, przysługujący odbiorcom wrażliwym, Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne

Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej – to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy, jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczenia energii elektrycznej.

Zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym wnioski o wypłatę dodatku energetycznego w 2024 r. pozostawia się bez rozpoznania.

II.3. Dział świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych

Świadczenia rodzinne

Funkcjonujący aktualnie system świadczeń rodzinnych został wprowadzony 1 maja 2004 r. Podstawę prawną systemu stanowi ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz obecnie Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we

wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 roku w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna.

System świadczeń rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że osobami w pierwszej kolejności zobowiązanymi dołożenia na utrzymanie dzieci są ich rodzice. W przypadku, gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych. W sytuacji osób samotnie wychowujących dzieci oznacza to konieczność zasądzenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców (chyba, że z przyczyn obiektywnych jest to niemożliwe). Obok posiadania dziecka na utrzymaniu, głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest kryterium dochodowe (674 zł na osobę w rodzinie lub 764 zł na osobę w rodzinie, jeżeli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne).

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych świadczeniami rodzinnymi są:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
2. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy
3. dwa rodzaje zapomóg związanych z urodzeniem się dziecka.

Kwoty zasiłku rodzinnego różnicowane są w zależności od wieku dziecka i wynoszą (na koniec 2024 roku) miesięcznie:

- 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z następujących tytułów:

1. urodzenia dziecka (1000 zł na dziecko; świadczenie jednorazowe);
2. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł miesięcznie);
3. samotnego wychowywania dziecka (193 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci, w przypadku dzieci niepełnosprawnych kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł, nie więcej niż o 160 zł na wszystkie dzieci);
4. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – na trzecie i kolejne dziecko w rodzinie (95 zł miesięcznie),
5. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90 zł na dziecko do 5 roku życia, 110 zł – na dziecko od 5 do 24 roku życia);
6. rozpoczęcia roku szkolnego (100 zł; świadczenie jednorazowe);
7. podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (113 zł na internat/stancję lub 69 zł na dojazd do szkoły).

Aby skorzystać z dodatków należy przede wszystkim mieć prawo do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

Zasada "złotówka za złotówkę".

Dzięki niej przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych (674 zł na osobę w rodzinie lub 764 zł dla rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem) nie będzie automatycznie oznaczało utraty tych świadczeń. W myśl tej zasady, od 1 stycznia 2016 roku, jeśli rodzina przekroczy kryterium dochodowe, to zasiłek rodzinny i dodatki: wypłacane są w wysokości różnicy między łączną kwotą przysługujących zasiłków rodzinnych i dodatków, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny. Dzięki tej formie ustalania wysokości świadczeń w 2024 roku wypłacono 691 świadczeń.

Poza zasiłkami rodzinnymi i przysługującymi do nich dodatkami, w ramach świadczeń rodzinnych realizowane są cztery rodzaje świadczeń opiekuńczych:

1. zasiłek pielęgnacyjny (215,84 zł miesięcznie- świadczenie przysługuje niezależnie od dochodu rodziny osoby, dlatego przyznawane jest nie na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Przeznaczone jest dla niepełnosprawnych dzieci i niepełnosprawnych osób dorosłych oraz dla osób, które ukończyły 75 lat.
2. świadczenie pielęgnacyjne (od 01.01.2024r.-2988,00 zł miesięcznie; od 01.01.2025r.-3287,00 zł miesięcznie; z każdym rokiem następuje coroczna waloryzacja) - niezależnie od dochodu rodziny osoby, przyznawane na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, przyznawane jest osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny (rodzice dziecka, opiekunowie faktyczni dziecka, rodzina zastępcza spokrewniona z dzieckiem, inne osoby na których ciąży obowiązek alimentacyjny), jeżeli sprawują opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18. roku życia (zmiana od 01.01.2024r.) legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne opłacane były składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe i zdrowotne.
3. specjalny zasiłek opiekuńczy (w kwocie 620,00 zł miesięcznie) – świadczenie uzależnione jest od dochodu rodziny osoby sprawującej opiekę i osoby wymagającej opieki (obecnie 764 zł na osobę), przyznawane na okres zasiłkowy i przysługujący dla osób, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, które nie podejmują lub zrezygnowały z pracy zawodowej, by opiekować się chorym członkiem rodziny. Za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe i zdrowotne.
4. od 2014 roku realizowana jest również ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów dla osób, które wcześniej pobierały świadczenie pielęgnacyjne i którym decyzja o przyznaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 roku. Przy tej ustawie nie ma ustalonego kryterium dochodowego i świadczenie wynosi 620,00 zł miesięcznie. Od tych świadczeń osoby mają opłacone ubezpieczenie emerytalno-rentowe oraz zdrowotne.

Do katalogu świadczeń rodzinnych zaliczają się również zapomogi wypłacane w związku z urodzeniem się dziecka:

1. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka w wysokości 1000,00 zł, przysługujące matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu faktycznemu dziecka. Prawo do tego świadczenia uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi 1922,00 zł na osobę i od pozostawania kobiety pod opieką medyczną nie

później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Zapomoga ta finansowana jest ze środków budżetu państwa.

2. Zapomoga uchwalana i wypłacana przez gminę ze środków własnych – gmina w uchwale sama decyduje o kryteriach przyznania i wysokości świadczenia. W Lidzbarku Warmińskim nie jest realizowana.

Za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze i zasiłek dla opiekuna w roku 2024 opłacone zostały składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe w łącznej kwocie 408 100,00 zł i składki na ubezpieczenie zdrowotne, gdzie wydatek na ten cel wyniósł 174927,00 zł.

Od 2017 roku realizowane są wypłaty świadczeń ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Jest to jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Kwota pomocy wynosi 4 000,00 zł jednorazowo na dziecko.

Wykonanie zadań.

	Świadczenia	2024	
		Liczba świadczeń	Kwota świadczenia
1	Zasiłki rodzinne	3565	408 701,71
2	Dodatki do zasiłku rodzinnego:		
-	Dodatki z tytułu urodzenia dziecka	20	12 384,25
-	Dodatki z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	15	5742,00
-	Dodatki z tytułu samotnego wychowywania dziecka	273	53 939,52
-	Dodatki z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	765	69 218,96
-	Dodatki z tytułu kształcenia i rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych	345	36 201,33
-	Dodatki z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	430	20 495,39
-	Dodatki z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	103	7 296,78
3	Jednorazowa zapomoga na urodzenie dziecka	42	42 000,00

4	Świadczenia opiekuńcze:		
-	Zasiłki pielęgnacyjne	3 749	809 184,00
-	Świadczenia pielęgnacyjne	1 153	3 437 554,00
-	Specjalny zasiłek opiekuńczy	39	24180,00
5	Zasiłek dla opiekuna	3	1 860,00
6	„Za Życiem”	0	0,00

Dodatkowo, w 2024 roku w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie, udzielono pomocy w formie świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy, którzy znaleźli schronienie w Polsce. Na to zadanie wypłacono łączną kwotę 36 364,00 zł.

Świadczenie wychowawcze (tzw. Program Rodzina 800+).

Od dnia 1 kwietnia 2016 roku do 31 maja 2022 roku realizowana była ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 roku. Program Rodzina 500 plus a teraz 800 plus to miesięczne świadczenie na każde dziecko, bez dodatkowych warunków. Świadczenie wychowawcze otrzymują rodzice oraz opiekunowie dzieci do 18. roku życia. W 2024 roku realizowane były świadczenia dla osób, które uzyskały świadczenia za poprzednie lata w ramach koordynacji świadczeń.

Podsumowanie roku 2024:

- wypłacono 3 świadczenia na kwotę 1 500,00 zł.
- świadczeniem objęto 1 dziecko.

Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1209,00 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 1000 zł miesięcznie. Od 01.10.2020r. świadczenia realizowane są również zgodnie z mechanizmem "złotówka za złotówkę".

Dzięki niemu przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (1209,00 zł na osobę w rodzinie) nie oznacza automatycznie utraty tych świadczeń. W myśl tej zasady, od 1 października 2020 roku, jeśli rodzina przekroczy kryterium dochodowe, to świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w wysokości różnicy między kwotą przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny. Dzięki tej formie ustalania wysokości świadczeń w 2024 roku wypłacono 74 świadczenia.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmuje organ właściwy dłużnika tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty.

W 2024 roku wypłacono 1201 świadczeń na kwotę 511 692,21 zł dla ok. 64 rodzin. Liczba dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym jest miasto Lidzbark Warmiński wynosiła około 60. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych wyniosły w 2024r. – 490 629,90,90 zł, z tego stanowiące:

a) dochód budżetu państwa wraz z odsetkami 398 604,46 zł.

b) dochód Lidzbarka W. jako organu właściwego wierzyciela 92 025,44 zł.

Karta Dużej Rodziny.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje wszystkim rodzicom (rodzicom zastępczym lub osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka) oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień.

Posiadacze Karty Dużej Rodziny mogą korzystać z oferty w ponad 10 tys. miejsc zgłoszonych przez prawie tysiąc firm i instytucji z całej Polski. Karta przysługuje:

- rodzicom – bezterminowo,
- dzieciom - w wieku do ukończenia 18 roku życia,
- dzieciom - w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

W 2024 roku Ośrodek przyjął 61 wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny, z czego dla 140 osób wydano tradycyjne (plastikowe) karty, natomiast w formie elektronicznej wydano 144 karty.

Zaświadczenia do Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” i „Ciepłe Mieszkanie”

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania do wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej do dnia złożenia wniosku powinna uzyskać zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

Podsumowanie roku 2024:

- złożono 49 żądań wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego;
- wydano 49 zaświadczeń zgodnie z żądaniem strony.

Refundacja podatku VAT za gaz ziemny

Od 1 stycznia 2023 roku gospodarstwa domowe miały możliwość składania wniosku o dodatek na gospodarstwa wykorzystujące gaz ziemny do ogrzewania. Refundacja poniesionych kosztów podatku VAT (rok 2023 i styczeń-czerwiec 2024r.) dotyczy gospodarstw domowych, które ogrzewają się gazem i spełniają kryterium dochodowe dodatku osłonowego (2100,00 zł – gospodarstwo jednoosobowe, 1500,00 zł na osobę – gospodarstwo wieloosobowe). Warunkiem otrzymania zwrotu podatku VAT z faktur było również zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Łączna liczba złożonych wniosków w 2024 roku (a dotycząca refundacji zwrotu VAT z faktur za lata 2023 i 2024) wyniosła 182, wypłacono świadczenia ze 158 wniosków na kwotę 52 280,00 zł.

Dodatek osłonowy

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. przedłużono kolejne regulacje, które wspierały polskie rodziny. Dodatek osłonowy miał na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Zgodnie z przepisami przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Łączna liczba wypłaconych świadczeń wyniosła 905 na kwotę 295 002,84 zł.

Bon energetyczny

Bon energetyczny przysługiwał za okres od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. i był świadczeniem pieniężnym dla gospodarstw domowych w formie jednorazowego dofinansowania dla gospodarstw domowych do rachunków za energię elektryczną, które przewiduje systemowego. Przeciętne dochody w roku 2023 nie przekroczyły 2500 zł na osobę w gospodarstwie jednoosobowym albo 1700 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Łączna liczba wypłaconych świadczeń wyniosła 1033 na kwotę 366 587,48 zł.

II.4. Klub Integracji Społecznej

Głównym celem Klubu Integracji Społecznej jest:

- minimalizowanie skutków bezrobocia,
- promowanie aktywności i przedsiębiorczości społecznej,
- przygotowanie do podjęcia zatrudnienia np. w ramach prac społecznie użytecznych,
- szkolenia zawodowe,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- pomoc w wychodzeniu z izolacji i osamotnienia.

Klub Integracji Społecznej:

- oferuje poradnictwo z zakresu informacji zawodowej,
- oferuje nieodpłatny dostęp do Internetu w celu poszukiwania pracy
- oferuje pomoc w przygotowaniu profesjonalnych aplikacji zawodowych oraz możliwość napisania ich na komputerze,
- oferuje udział w pracach społecznie użytecznych
- oferuje udział w programie reintegracji społeczno-zawodowej

Klub Integracji Społecznej ma na celu aktywizację społeczno-zawodową osób pozostających bez pracy, bezrobotnych, wykluczonych społecznie.

Udzielane wsparcie w ramach Klubu Integracji Społecznej ma charakter zindywidualizowany i odbywa się w oparciu o diagnozę sytuacji społeczno-zawodowej każdego uczestnika.

Grupa docelowa to mieszkańcy Lidzbarka Warmińskiego bez zatrudnienia (bezrobotni, nieaktywni i bierni zawodowo).

Działania:

W roku 2024 zorganizowano warsztaty grupowe z zakresu integracji społecznej oraz zawodowej, mające na celu podnoszenie kompetencji społecznych oraz umiejętności niezbędnych do poszukiwania pracy. Warsztaty dotyczyły tematyki z zakresu:

- treningu zachowań asertywnych,
  - edukacyjno-komunikacyjnej i integracyjnej,
  - aktywnego poszukiwania zatrudnienia wraz z elementami informacji zawodowej,
  - autoprezentacji,
  - przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą, pisania CV i listu motywacyjnego,
  - gotowości do wejścia lub powrotu na rynek pracy,
  - problemu alkoholowego – jego wpływu na zdrowie człowieka,
  - propagowania alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- Zorganizowano również 2 warsztaty z rękodzieła.

Efekty działań KIS w 2024 r.:

- 45 osób skorzystało z indywidualnego poradnictwa w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej,
- 45 osób podpisało kontrakty socjalne,
- 5 osób skorzystało z możliwości sporządzenia dokumentacji niezbędnej do aplikowania o zatrudnienie,
- 12 osób wykonywało prace społecznie użyteczne,
- 20 osób zostało skierowanych do Ośrodka Aktywizacji Zawodowej w celu podjęcia szkolenia- (10 osób ukończyło szkolenie),
- 5 osób podjęło zatrudnienie.

Ponadto uczestnicy działań realizowanych w KIS m.in. podnieśli umiejętności społeczne i interpersonalne, nauczyli się technik asertywnych, podnieśli kompetencje społeczne, a także zwiększyli poczucie własnej wartości, nabyli umiejętności radzenia sobie ze stresem, podnieśli umiejętności poruszania się po rynku pracy.

Klub Integracji Społecznej współpracuje również z Bankiem Żywności w ramach Programu Fundusze Europejskie Na Pomoc Żywnościową 2021-2027 podprogram 2024 realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

Pomocą żywnościową w 2024r. objęto 219 rodzin, w tym 414 członków tych rodzin. Dystrybutorem żywności była Chrześcijańska Służba Charytatywna. Osoby korzystające z żywności w ramach Programu FE PŻ pomagały przy rozładunku żywności, co jest formą ich aktywizacji. Osoby te były uczestnikami KIS (tj. 3 osoby).

W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie zakwalifikowano do Programu Fundusze Europejskie Na Pomoc Żywnościową 2021-2027 podprogram 2024 realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) 9 rodzin z Ukrainy, w tym 27 członków tych rodzin.

II.5. Noclegownia i Ogrzewalnia

Noclegownia dla osób bezdomnych przy ul. Lipowej 21b funkcjonuje od listopada 2001 roku, pełniąc istotną rolę w zapewnianiu schronienia i wsparcia dla osób bezdomnych. Przez 23 lata funkcjonowania placówka stała się nieocenioną pomocą dla osób znajdujących się w kryzysie mieszkaniowym, oferując schronienie, pomoc socjalną oraz szereg działań wspierających osoby bezdomne w ich drodze do stabilizacji życiowej.

W placówce znajduje się 16 miejsc przeznaczonych dla osób bezdomnych oraz jeden pokój przeznaczony do tzw. interwencji kryzysowych, gdzie pomoc udzielana jest ofiarom przemocy w rodzinie lub osobom znajdującym się w innych, nagłych sytuacjach kryzysowych.

Miejsce to daje możliwość schronienia się i uzyskania wsparcia w trudnym momencie życia. W ciągu roku 2024 w noclegowni przebywało 12 osób.

Od listopada 2016 r. działa placówka niskoprogowa, tzw. ogrzewalnia. Osoby pozbawione dachu nad głową, nawet te będące pod wpływem alkoholu, ale zachowujące się spokojnie i nieagresywnie, mogą tam znaleźć schronienie. Ogrzewalnia jest to miejsce, w którym bezpiecznie i spokojnie można spędzić mroźne wieczory i noce.

W 2024 r. w ogrzewalni przebywało 19 osób. Uruchomienie ogrzewalni polepszyło warunki bytowe w noclegowni, ponieważ nie przebywają tam osoby będące pod wpływem alkoholu.

Utrzymanie zarówno noclegowni, jak i ogrzewalni wiązało się z wydatkami na różne potrzeby. W 2024 roku całkowity koszt utrzymania tych dwóch placówek wyniósł - 116 156,46 zł. Wydatki te obejmowały: pokrycie kosztów mediów, usługi telekomunikacyjne, czynsz, ubezpieczenie, opłaty za nieczystości, koszty utrzymania budynku oraz wynagrodzenie pracownika.

Dodatkowe koszty związane były z częstym niszczeniem mienia znajdującego się w ogrzewalni. Takie incydenty generowały dodatkowe wydatki, które były niezbędne do naprawy uszkodzonego wyposażenia oraz przywrócenia w placówce do pełnej funkcjonalności.

Ponadto placówka borykała się z problemem zakłóceń porządku publicznego, w związku z czym zgłaszano prośbę o zwiększenie ilości kontroli Straży Miejskiej oraz Policji, aby zapewnić bezpieczeństwo zarówno mieszkańcom placówki, jak i okolicznym mieszkańcom.

II.6. Realizacja programów dodatkowych

1. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 – 233 051,94 zł.,
2. Środki z FP na dodatki i refundację wynagrodzeń dla asystentów rodziny – 38 382,31 zł.,
3. Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 – 63 730,76 zł.
4. Rządowy program " Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028- 730 000zł.
5. Programu Fundusze Europejskie Na Pomoc Żywnościową 2021-2027 podprogram 2024 realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)- 9 741,75zł.
6. Program Rozwoju Rodzinnych Domów Pomocy – edycja 2024 – 8 632,82 zł.

II.7. Dzienny Dom Pomocy

Dzienny Dom Pomocy funkcjonuje od kwietnia 1993r. Od 01.01.2009 r. placówka weszła w skład struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Do końca 2008r. Dzienny Dom Pomocy funkcjonował jako gospodarstwo pomocnicze. Przez te lata był i nadal jest aktywnym ośrodkiem wsparcia dziennego dla osób starszych, samotnych, potrzebujących. Od maja 2022 roku Dzienny Dom Pomocy w każdy wtorek i czwartek organizuje zajęcia z seniorami. Uczestnicy mogą skorzystać z różnego rodzaju spotkań aktywizujących, integracyjnych, edukacyjnych, ułatwiających samodzielne funkcjonowanie i uczestnictwo w życiu społecznym, w tym zajęć rozwijających aktywność fizyczną. Dużym zainteresowaniem w 2024r. cieszyły się zajęcia rękodzieła: malowanie obrazów po numerach,

wykonywanie ozdób okolicznościowych, świątecznych, dekupage, wyrobów z makramy. Organizowane były spotkania z dietetykiem na temat zdrowego odżywiania, prelekcje na temat bezpieczeństwa seniorów wygłoszone przez funkcjonariusza policji, spotkania z pracownikami sanepidu z okazji Światowego Dnia Zdrowia, szkolenie z pierwszej pomocy przeprowadzone przez lidzbarskich strażaków, także edukacyjne spacerzy z przewodnikiem z Oranżerii Kultury. Podczas wspólnych wyjść seniorzy mogli wykonać dekoracje karnawałowe w lidzbarskim zamku, uczestniczyli w pokazie mody dla seniorów, seansie filmu „Miłość jak miód” oraz spotkaniu z Rzecznikiem Finansowym w Lidzbarskim Domu Kultury. Miło spędzili czas podczas wernisażu w Miejskiej Bibliotece Publicznej jak również podczas spotkań muzycznych w Oranżerii Kultury. Ciekawymi wydarzeniami kulturalnymi okazały się wyjazdy do Muzeum Przyrody i Domu Gazety Olsztyńskiej, Oceanarium w Gdyni, Oliwii Star w Gdańsku, Skansenu i Huty Szkła w Olsztynku, a także wyjazd do Konsulatu Świętego Mikołaja w Kętrzynie oraz Muzeum Znaczków w Muławkach. Uczestnictwo w koncercie w Filharmonii oraz spektaklach teatralnych w Teatrze Jaracza w Olsztynie były pełnymi wrażeń i przeżyć wydarzeniami. Podczas spacerów infrastrukturą uzdrowiskową lidzbarskiego Pawilonu Zdrowia seniorzy mogli podziwiać tężnie solankowe, wierzę widokową oraz skorzystać ze zdrowotnych właściwości grotty solnej. Organizowane były spotkania walentynkowe, wyjścia z okazji Dnia Kobiet, spotkania Andrzejkowe, Wigilijne oraz zabawa karnawałowa i andrzejkowa w Hotelu Krasicki. Największą popularnością cieszyły się ogniska integracyjne w czerwcu i we wrześniu przy wspólnym pieczeniu kiełbasek, tańcach i śpiewach. Bardzo ważnym wydarzeniem było wyróżnienie dla jednej z uczestniczek DDP magazynu „Generacja”, którego wydawcą jest Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa w konkursie „O Laur Generacji” na najlepszą opowieść wspomnienie pod hasłem „Nadzieja”.

Każdy, ze względu na wiek, niepełnosprawność, chorobę, sytuację życiową znajdzie wsparcie oraz bezpiecznie i aktywnie spędzi czas w DDP. Cały czas trwa nabór uczestników. W 2024r. w spotkaniach uczestniczyło 28 seniorów.

W 2024 r. w Dziennym Domu Pomocy prowadzono następującą działalność:

7.1. Działalność w zakresie potrzeb bytowych

- wydano 13.388 obiadów, w tym 3.342 z programu „Posiłek w szkole i w domu”. Koszt obiadu wynosił 10,00 zł. Obiad spożywały 83 osoby, w tym 22 osoby w ramach programu. Zapotrzebowanie na dożywianie ciągle rośnie. Jest to najbardziej oczekiwana forma wsparcia osób starszych i potrzebujących w DDP.

7.2. Ćwiczenia usprawniające

Od początku działalności placówki realizowane były ćwiczenia poprawiające ogólną sprawność i kondycję fizyczną. Od maja 2022 roku zajęcia prowadzone były przez wykwalifikowanego i doświadczonego instruktora – dostosowane do wieku, potrzeb oraz możliwości osób starszych. Prowadzone były w każdy wtorek i czwartek rozpoczynając zajęcia w DDP. W 2024 r. z tej formy rehabilitacji ruchowej skorzystały 24 osoby.

7.3. Program Teleopieka Mobilna

Teleopieka Mobilna to usługa opiekuńcza, wykorzystująca nowoczesne technologie, której

celem jest zwiększenie bezpieczeństwa osób starszych, niesprawnych, chorych, pozostających samotnie w swoich domach. Usługa sprzyja zachowaniu niezależności we własnym środowisku zamieszkania przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Opaska podłączona do systemu bezpieczeństwa sprawia, że osoby mogą pozostać we własnych domach, co może przyczynić się do poprawy jakości ich życia. W 2024r. podłączono do systemu teleopieki mobilnej 23 osoby.

7.5. Wypożyczalnia rowerów trójkołowych

W październiku 2018r. Warmińsko - Mazurski Oddział PCK przekazał 3 rowery trójkołowe na potrzeby niepełnosprawnych mieszkańców i innych osób przebywających na terenie naszego miasta do bezpłatnego korzystania. Dzienny Dom Pomocy zarządza wypożyczaniem tych rowerów. Jest to rodzaj rehabilitacji ruchowej, ale również skuteczne narzędzie przeciwdziałania wykluczeniu osób niepełnosprawnych i starszych z codziennego życia i aktywności społecznej. W 2024r. z tej formy rehabilitacji ruchowej skorzystała 1 osoba.

7.7. Inne zadania DDP na rzecz pomocy społecznej

Placówka zajmuje się zaopatrzeniem osób potrzebujących w sprzęt gospodarstwa domowego oraz ubrania - używane. Prowadzone są zbiórki takich rzeczy jak: odzież używana i nowa, pościel, kołdry, poduszki, ręczniki, sprzęt drobny gospodarstwa domowego. Prowadzony jest rejestr przedmiotów większych, takich jak meble, pralki, lodówki, kuchenki. Osoby zainteresowane oddaniem lub wzięciem tych przedmiotów są ze sobą kontaktowane za obopólną zgodą. Sprzęt oraz meble otrzymało 10 rodzin. Z odzieży mógł skorzystać każdy potrzebujący.

7.8. Działanie na rzecz osób bezdomnych

Do zadań pracowników DDP należy dbałość o wyposażenie noclegowni i ogrzewalni w środki czystości, odzież, pościel i inne środki niezbędne do funkcjonowania placówek. Osoby bezdomne oraz każdy kto potrzebował pomocy mógł skorzystać z posiłków sporządzonych w kuchni DDP.

Lidzbark Warmiński dnia 14.02.2025r.

Dane zebrano na podstawie informacji z poszczególnych Działów.

Sprawdził:

Kierownik Działu Pomocy Społecznej

Jadwiga Daukszewicz